

Synshandicap Nyhedsbrev fra Videncenter for Synshandicap
Nr. 3/1997, november

INDHOLD

Visuel revolution

Aktiv indlæring. Om konferencen The learning child, afholdt i september

Hvad laver Videncentret? Årsberetning 1996

Building Sight. Om seminaret Building Sight, der blev afholdt i september.

Bobby er flyttet. Ny hjemmesideadresse for "Bobby"

Fodring forbudt! Om en Levi-Strauss reklamefilm med en førerhund.

IT-design for alle. Design-konkurrence

Windows for synshandicappede. Ny pjece.

Museum for alle. Kursus udskudt til 1998

Nye bøger i Videncentret

Set og sakset. Kort nyt fra ind- og udland.

Kolofon (praktiske oplysninger om nyhedsbrevet)

Visuel revolution

Af Dorte H. Silver

Vi lever i en stadigt mere visuel verden. Skiltetekst erstattes af piktogrammer, højtalerudkald og anden information erstattes af skærminformation, og på Internettet anvendes i stigende grad grafik, billeder, videoer og farver.

Det hævder i hvert fald to schweiziske universitetsstuderende, Eva Muehletahler og Roman Bolliger fra Berns Universitet. De har undersøgt, hvordan denne visuelle revolution opleves af blinde. Forfatterne havde to årsager til specielt at tale med blinde om den visuelle revolution. For det første ville de undersøge, hvilke konsekvenser, den "visuelle revolution" har for blindes levevilkår. For det andet mente forfatterne, at blinde måske kunne give en bedre beskrivelse af forandringerne, fordi de i højere grad lægger mærke til dem. Seende lægger måske ikke bevidst mærke til, at der i højere grad anvendes billeder i stedet for tekst eller lyd, men for blinde kan et skift til fx tavs skærminformation betyde, at informationen helt forsvinder.

De to studerende indsamlede oplysninger fra i alt 47 personer fra otte forskellige lande: 28 blinde, 5 svagsynede og 14, som havde indblik i spørgsmålet, fordi de er fagpersoner på området eller havde nært personligt kendskab til synshandicappede.

Et flertal af de synshandicappede sagde, at deres hverdag var blevet mere besværlig, fordi der i stigende grad informeres visuelt. Det gælder på områder som selvstændig færden, anvendelse af husholdningsmaskiner, TV/radio, computere m.m. En fjerdedel af svarpersonerne havde også bemærket, at seendes sprogbrug havde ændret og indeholdt flere visuelle udtryk og begreber.

Ud over svar og vurderinger fra de 46 svarpersoner indeholder rapporten en gennemgang af den historiske udvikling på området samt forslag til initiativer, der kan afhjælpe nogle af de negative konsekvenser af billedvældet.

Her fås rapporten:

Afhandlingen er på 40 sider og er skrevet på tysk. Derudover kan man få en 5-siders sammenfatning på engelsk. Den engelsksprogede sammenfatning findes i arkiverne for Internet-diskussionslisten EASI, 1. uge af juli på adressen: <http://maelstrom.stjohns.edu/archives/easi.html>. Man kan også bestille en kopi hos Videncenter for Synshandicap.

Kontakt forfatterne

Har du spørgsmål eller kommentarer, kan du kontakte Roman Bolliger pr. e-post på adressen roman.bolliger.1@sm-philnat.unibe.ch eller på postadressen *Felsenaustrasse 83, CH-3004 Bern, Schweiz*.

Aktiv indlæring

Af Annegrethe Nielsen

I dagene 19.-21. september var Danmarks Lærerhøjskole og synsrådgivningen i Fyns Amt arrangører af en international konference med titlen *The Learning Child*. Konferencen, som fandt sted i Svendborg, henvendte sig til både forældre og professionelle, og der var deltagere fra Danmark, Finland, Sverige, Tjekkiet, Tyskland, England, Estland og Australien.

Johan van der Poel og Lilli Nielsen

Konferencen bestod af indlæg fra de to internationalt anerkendte kapaciteter Johan van der Poel fra Sydafrika og Lilli Nielsen fra Danmark, og det var arrangeret, så der opstod en inspirerende vekselvirkning mellem de to. Johan van der Poel tog sig i sine indlæg af at forklare en del af fundamentet for aktiv indlæring: hvordan barnet lærer, den neurologiske baggrund for udvikling og den dybe respekt for det enkelte individ og dets muligheder, som denne pædagogik er udtryk for. Lilli Nielsen uddybede i sine indlæg forståelsen af det blinde barns situation og viste materialer, der kan bruges til at skabe stimulerende omgivelser for barnets udvikling. Videofilm med optagelser af børn, der anvendte materialerne, gav deltagerne mulighed for at opleve materialernes muligheder og skabte sammenhæng til de teoretiske indlæg.

Aktiv indlæring kræver involvering

Grundholdningen bag den aktive indlæring er den, at man - for at lære - må være aktiv og selv lære sig måder at løse problemer på. Og forudsætningen for, at barnet kan være aktivt udforskende og problemløsende, er, at det føler sig tryk og accepteret i sine omgivelser. Lærereens følelsesmæssige engagement i barnet er en nødvendig del af undervisningen, som skaber tryghed og glæde hos barnet og opmærksomhed hos læreren over for barnets individuelle kvaliteter og muligheder. Denne opmærksomhed er vigtig, for det er barnet selv, der ved sin adfærd skal fortælle læreren, hvordan han eller hun bedst kan stille materialer til rådighed for barnet til dets videre udvikling.

Synshandicappede børn

Det synshæmmede barn bliver ikke motiveret til aktivitet på samme måde som det seende barn, og det blinde barn vil derfor ofte ikke bringe sig selv i forbindelse med omgivelserne og få de stimuli, som det behøver for at udvikle sig. Omgivelserne må derfor arrangeres, så de er til rådighed for det blinde barn, og på en sådan måde, at barnet kan udføre de aktiviteter, der skal til, for at udviklingen kan stimuleres. At tage sit udgangspunkt i aktiv indlæring betyder, at man som lærer ikke forsøger at lære barnet noget, men at man gennem observation og samvær med barnet finder ud af, hvilke omgivelser og materialer, man bør stille til barnets rådighed. Barnet kan så selv vælge det, han eller hun har brug for for at komme videre i sin udvikling.

Det lille rum og andre omgivelser

Et eksempel på et aktivt læremiljø er Lilli Nielsens opfindelse "det lille rum", hvor omgivelserne er arrangeret for det blinde barn, så det er inden for rækkevidde og kan pirre barnets nysgerrighed. Det blinde barn - måske med tillægshandicap - får derved nogle af de samme muligheder, som det seende barn har, fordi det seende barn til stadighed er sanssemæssigt i kontakt med omverdenen. Det lille rum og mange af Lilli Nielsens andre spændende materialer blev forevist på konferencen, og videoklip gav deltagerne mulighed for at se, hvordan materialerne kan anvendes til multihandicappede børn med synshandicap.

Aktivitet og stereotyper

Johan van der Poel gav med udgangspunkt i hjernens udvikling hos det lille barn en forklaring på, hvorfor selvaktivitet og stereotyper kan opfattes positivt som en måde, hvorpå barnet skaffer sig input til sin udvikling. Når barnet ikke får visuel stimulation og heller ikke stimuleres gennem andre sanser, får hjernen ikke de stimuli, den skal bruge for at udvikle sig, og selvstimulation er barnets aktive reaktion på dette.

På den anden side må blindismer og andre stereotyper opfattes som en reaktion på oplevelsesfattige omgivelser og utryghed, og Lilli Nielsen fortalte om sine erfaringer med at forsøge at stimulere blinde børns interesse for at beskæftige sig med verden omkring sig snarere end at beskæftige sig med sig selv.

Hvis man vil vide mere

Dele af Johan van der Poels disputats om blinde børns udvikling og undervisning er oversat til dansk af Lilli Nielsen og udgivet af SIKON i 1996 under titlen *Visuel dysfunktion - erkendelse af småbørns behov*. Lilli Nielsen udgiver i november 1997 en bog, der indeholder inspiration til etablering af stimulerende miljøer for blinde børn.

Hvad laver Videncentret?

Årsberetning 1996 - Aktivitetsplan 1997

Videncentrets årsberetning 1996 gør status over Videncentrets aktiviteter i 1996. Her fortælles bl.a. om nye publikationer i 1996, projektaktiviteter og udviklingen i den interne og eksterne kommunikation.

Videncentret modtager et stigende antal henvendelser. Godt halvdelen af henvendelserne i 1996 kom fra handicap-/specialområdet. Årsberetning 1996 giver bl.a. en oversigt over, hvem der henvendte sig til Videncentret med spørgsmål og bestillinger, og hvad henvendelserne drejede sig om.

Årsberetningen giver også en oversigt over, hvilke kategorier af brugere, der henvendte sig til Videncentret med bestillinger og forespørgsler, og hvad henvendelserne drejede sig om. Endelig indeholder årsberetningen det reviderede regnskab for 1996 og budgettet for 1997 samt en plan for forventede aktiviteter i 1997.

Bestilling

Beretningen er sendt til de danske amter, synscentraler og kommunikationscentre, Videncentrets referencegruppe m.fl. Andre interesserede kan gratis bestille publikationen ved henvendelse til Videncentret.

Building Sight

Den 25. september afholdt Videncentret seminaret "Building Sight" med ca. 60 deltagere fra Danmark, Norge og Sverige. Emnet var det fysiske miljøes tilgængelighed med særligt fokus på synshandicap. Foredragsholderne var Peter Barker, Andrew Gatenby og Yvonne Howard fra Joint Mobility Unit (JMU), England. Seminaret har tidligere været afholdt i bl.a. Edinburgh, Leeds og London.

Joint Mobility Unit

JMU blev grundlagt i 1992 i et samarbejde mellem Royal National Institute for the Blind og Guide Dogs for the Blind Association. JMU har i dag 12 medarbejdere og har til formål at bidrage til, at bygninger, gademiljø, transportsystemer, information og informationssystemer udformes på en måde, så de er tilgængelige for blinde, svagsynede og døvblinde. I stigende grad inddrages også andre gruppers særlige behov, så der opnås løsninger, der kan anvendes af alle.

Både private og offentlige i Storbritannien kan benytte centrets ydelser, som omfatter rådgivning (generelt og i konkrete sager), undervisning, kurser, forskning og udviklingsarbejde. Bl.a. benyttes JMU især af offentlige forvaltninger i byggesager, dels i forbindelse med planlægningen af nye byggerier, dels når der skal rettes op på problemer i eksisterende byggeri. Også JMU har erfaret, at tiltag, der skal forbedre miljøet for synshandicappede også kan have andre - sommetider overraskende - positive virkninger. Fx har man flere steder oplevet, at bedre gadebelysning har ført til en nedgang i kriminaliteten i et område - vel at mærke, uden at problemet blot flyttes til de nærliggende sidegader.

JMU har udgivet forskelligt informationsmateriale, bl.a. bogen *Building Sight*, som er en designmanual med retningslinier for indretning, der tager hensyn til blinde/svagsynede, og en samling *Technical Bulletins*, som hver på en-to A4-sider behandler en konkret indretningsopgave, fx belysning ved indgangsparti eller indretning af toiletter.

Man kan finde flere oplysninger på JMU's hjemmeside på adressen:

<http://www.rnib.org.uk/wedo/services/jmu/jmuwelc.htm>, eller man kan kontakte JMU på adressen: RNIB/GDBA Joint Mobility Unit, 224 Great Portland Street, London W1N 6AA, England; tlf. +44 171 387 2233, fax +44 171 387 7109.

Seminaret "Building Sight"

Peter Barker indledte med at fortælle om, hvordan fx en gade opleves af personer med forskellige typer af synshandicap, om situationen i England inden for mobility-området og om JMU's opgaver og planer.

Andrew Gatenby gennemgik ved hjælp af lysbilleder en række eksempler på god og dårlig bygningsindretning i offentligt tilgængelige bygninger, herunder indgangspartier, placering af reception, elevatorer i forhold til trapper, toiletter, informationstavler og

lignende. Der var bl.a. eksempler på rigtig og forkert anvendelse af lys/skygge og kontraster og eksempler på farlige situationer for blinde på grund af manglende omtanke eller afskærmning. Gatenby gennemgik også en lang række eksempler fra det udendørs miljø, specielt fortov/fodgængerforhold. Det var fx placering af lys- og lydsignaler gadeovergange, ledelinier ved bygninger, gennem parker og over pladser samt afskærmning ved renoveringsarbejder og udgravninger.

Yvonne Howard præsenterede JMU's *Project Rainbow*, som behandlede farvevalg i indretningen. I projektet blev der gennemført laboratorieundersøgelser og feltforsøg, hvor man indrettede lokaler og gangarealer med forskelligt farvevalg. I feltforsøget undersøgte bl.a. vægtningen mellem de forskellige elementer loft, vægge, gulv, fodpaneler, dørkarme, håndtag m.m. Som resultat af projektet er der udarbejdet en farvepalet og et sæt skemaer, der foreslår farver, som kan bruges til at opnå den nødvendige kontrast i lokaler og bygninger.

Peter Barker viste herefter eksempler på taktile skilte, dvs. skilte, der kan aflæses med fingerspidserne. Barker gennemgik krav til materialer og udformning, samt hvor og hvordan taktile skilte kan anvendes. Som afslutning præsenterede han tre elektroniske informationssystemer, som er udviklet af RNIB/JMU. Systemerne anvender enten radiobølger eller infrarødt lys til at aktivere talende skilte. De talende skilte kommunikerer enten via en højttaler placeret ved skiltet eller via den enkelte brugers hovedtelefoner; i det sidste tilfælde er informationen mere diskret og personlig. To af systemerne er i handlen og kan købes hos RNIB under navnene Pathfinder og REACT. Hvis man vil høre mere om de systemer, der blev demonstreret, kan man kontakte JMU.

Rapport

Videncentret har sammensat en mappe med JMU's indlæg fra seminaret. Teksterne er på engelsk. Mappen kan bestilles hos Videncentret (spørg efter *JMU-artikelsamling*).

Ekspertmøde

Som opfølgning på seminaret afholdt Center for Tilgængelighed den efterfølgende dag et ekspertmøde om tilgængelighed. Her deltog bl.a. foredragsholderne fra JMU og repræsentanter fra Dansk Blindesamfund, Institutet for Blinde og Svagsynede, Dansk Design Center, Københavns Kommune.

Bobby er flyttet

I sidste nummer af "Synshandicap" (2/1997) omtalte vi en hjemmeside, hvor man ved hjælp af programmet "Bobby" kan teste, om en hjemmeside overholder almindelige krav om tilgængelighed. Den adresse, vi anførte, kan imidlertid ikke længere anvendes; den korrekte adresse er: www.cast.org/bobby. Bobby er udviklet af CAST, et amerikansk center for edb-tilgængelighed, der er grundlagt i 1984. Centret finansieres af offentlige midler og frivillige private bidrag.

Fodring forbudt!

Jeans-firmaet Levi-Strauss har måttet trække en reklamefilm tilbage efter protester fra bl.a. Guide Dog Users Inc. (GDUI), USA. Filmen viser en pige, der fodrer en førerhund med en hotdog (!), uden at hundens ejer opdager det.

GDUI og flere enkeltpersoner har protesteret, fordi filmen kan give offentligheden det indtryk, at det er i orden at fodre førerhunde. Samtidig ser de filmen som nedværdigende for blinde, fordi hundeejeren slet ikke opdager, at hunden bliver fodret. GDUI forsøger nu at få firmaet til at producere og vise en film, der gør det klart, at man *aldrig* må fodre en førerhund, uden at det er aftalt med ejeren.

IT-design for alle

Forskningsministeriet har indbudt til en idekonkurrence om universelt design af IT-produkter. Konkurrencen er åben for alle. Forslagene skal gå på IT-produkter, der er udviklet til offentlig brug, fx på stationer eller i lufthavne, i kommuner, på skoler eller biblioteker.

Hvis man vil deltage i konkurrencen, kan man få konkurrenceprogram og tilmeldingsblanket hos Center for Tilgængelighed; deltagere skal tilmelde sig senest den 15. december 1998, og forslag skal være indleveret senest den 28. januar 1998.

Konkurrenceprogram kan også hentes på Forsknings-ministeriets hjemmeside; adressen er: www.fsk.dk.

Konkurrencens sekretær er:
Civilingeniør Søren Ginnerup
Center for Tilgængelighed
Graham Bells Vej 1 A
8200 Århus N
Tlf. 87 41 24 24
E-post: s.ginnerup@hmi.dk

Windows for synshandicappede

Arbejdsgruppen for edb-koordinering har udarbejdet et forslag til sammensætning og opsætning af en windows-baseret arbejdsplads for synshandicappede brugere. Forslaget bygger bl.a. på oplæg fra en særlig ad hoc-gruppe nedsat af arbejdsgruppen for edb-koordinering. Ad hoc-gruppen bestod af nogle af medlemmerne af arbejdsgruppen samt edb-lærer Henning Carlsen, synskonsulent Hans Nørgaard, edb-konsulenterne Henrik Persson og Hans Rasmussen, Institutet for Blinde og Svagsynede og Svend Thougard, Refsnæsskolen.

Der foreslås løsninger for blinde børn og voksne og for svagsynede folkeskoleelever, specialskoleelever og voksne. Folderen beskriver valg af udstyr for de fem grupper og giver et generelt forslag til retningslinier for tastegenveje, installation og biblioteksstruktur. Formålet er opnå størst mulig ensartethed i den edb-rådgivning, der gives i amterne og på de landsdækkende institutioner. Det kan gøre det lettere for edb-lærere og teknikere at arbejde med udstyret, hvis der anvendes samme udgangspunkt, og det kan give en fælles referenceramme for rådgivningsarbejdet.

Forslaget er ikke tænkt som en færdig opskrift, der dækker enhver brugers behov, men som en vejledning i situationer, hvor der ikke er konkrete hensyn, der foreskriver en bestemt løsning. Den konkrete løsning skal altid baseres på den enkelte brugers situation og behov.

Folderen er gratis og kan bestilles hos Videncentret.

"Museum for alle"

I forrige nummer af "Synshandicap" omtales Museumshøjskolens kursus "Museum for alle", som Videncentret har medvirket til udformningen af sammen med repræsentanter fra Landsforeningen for Bedre Hørelse, Hovedstadens Ordblindeskole, Blindehistorisk Museum, synsfaglige eksperter, arkitekter m.fl. På grund af for få tilmeldinger fra museerne er kurset flyttet til forår 1998. Yderligere oplysninger hos Videncentret for Synshandicap eller ved henvendelse til Museumshøjskolen tlf. 57 82 20 03.

Men aktiviteterne vedrørende "Kultur for alle" er ikke af den grund indstillet. I forbindelse med forberedelsen af kurset er der skabt et netværk af interesserede museumsfolk, museumsbrugere, arkitekter, grafikere og professionelle fra rehabiliteringsområdet, som sammen arbejder på at udvikle og formidle principper for det tilgængelige museum - især med fokus på løsningen af informations- og kommunikationsproblemer i forbindelse med syns-, høre- og læseproblemer.

Desuden er der etableret en lille arbejdsgruppe bestående af kredsformand Jørn Claussen, Dansk Blindesamfund; Mogens Bang, leder af Blindehistorisk Museum; Jytte Nyvang, leder af Hovedstadens Ordblindeskole samt centerleder Bendt Nygaard Jensen, Videncentret for Synshandicap. Gruppen har specialiseret sig i at etablere direkte kontakt til og dialog med formidlingsansvarlige museumsmedarbejdere. Gruppen gør på denne måde museerne opmærksomme på den viden, der er om tilgængelighedsprincipper. Gruppen har samarbejdet med Post & Telegraf Museet, Ny Carlsberg Glyptotek, Statens Museum for Kunst og Louisiana og planlægger at udgive en folder med gode råd om at gøre kulturelle tilbud tilgængelige for alle.

Nye bøger i Videncentret

Et udvalg af nye bøger, rapporter m.m. i Videncentrets bibliotek, ordnet alfabetisk efter titel. Medmindre der står andet, er der tale om tekster i sort tryk; det betyder dog ikke nødvendigvis, at der ikke er lavet udgaver på lyd, punkt eller diskette. De fleste tekster vil kunne bestilles på biblioteket, hos boghandleren eller hos udgiveren. Hvis dette ikke er muligt, kan bøgerne lånes hos Videncentret. Her kan man også få yderligere oplysninger om de enkelte titler.

Tekster på dansk

Inge Bager (Instituttet for Blinde og Svagsynede): *At være synshandicappet forældre - er det et problem?* Opgave til speciallæreruddannelsen, Danmarks Lærerhøjskole, 1997 (27 sider + litt.liste)

Karen Altschul: *Basisoptik for synspædagoger*, Insituttet for Blinde og Svagsynede 1996 (37 sider)

Betænkning om handicappedes adgang til kulturen, Kulturministeriet, 1997 (74 s.)

Pernille J. Frost: *En strid om ord. Det politisk korrekte sprog*, Fremad, 1997 (106 sider)

Europæisk Volontørtjeneste for unge, Europa-Kommissionen, Luxembourg 1996 (11 sider)

Handicap & Samfund nr. 9; særnummer med alle indlæg fra 3. nordiske handicaphistoriske konference i Finland 1996

Anne-Mette Bredahl: *Kan man løbe fra problemerne? Om udvikling, synshandicap og idræt*, Hans Reitzels Forlag, 1997 (?? sider) (omtalt på side ?)

Med brugernes øjne. Telefonundersøgelse af Synscentralens ydelser til voksne brugere, Århus Amt, Service- og kvalitetskontoret, 1997 (57 sider + bilag)

Netpublikationer. Statens standard for elektronisk publicering. Forskningsministeriet juli 1997. (135 s.)

N.P. Agger m.fl. (red.): *Psykologisk behandling ved somatisk sygdom*, Komiteen for Sundhedsoplysning, 1997 (205 sider)

Ska' vi følges ad? En film ledsageteknik med informationstegn for døvblinde, Nordisk Uddannelsescenter for Døvblindepersonale, 1996 (video 23 min. + ledsagende hæfte 36 sider)

Sprog og teknologi. Fra Babelstårnet til den globale landsby, EU, Luxembourg 1997 (26 sider)

Linda Jansen og Kirsten Bjerg: *Syns-/hjerneskade Rapport*, Institutet for Blinde og Svagsynede, 1997 (63 sider + bilag)

Tekster på andre sprog

T.V. Raman: *Auditory Use Interfaces*, Kluwer Academic Publishers, USA, 1997 (131 sider)

Barrier-free design guide, Alberta Dept. of Labour, Canada, (årstal?) (77 sider)

S. M. Manado og R. de Lorenzo (red.): *European Disability Law*, Madrid, ONCE, 1997 (1065 sider) [En samling af lovgivningen i EU-landene samt EU's handicaplovgivning]

Paul Martin Lester (red.): *Images that injure. Pictorial stereotypes in the media*, Praeger, USA, 1996 (243 sider)

Making Europe accessible for tourists with disabilities. handbook for the tourism industry, EU-Kommissionen DG XXIII, Luxembourg 1996 (119 sider)

Participation of pupils and students with special educational needs in the Socrates programme / La participation des élèves et des étudiants á besoinséducatifs spécifiques dans le Programme Socrates, European Agency for Development in Special Needs Education, Danmark 1997 (37 sider; samme tekst på hhv. engelsk og fransk)

Talking Signs Symposium '95. Proceedings of a Symposium on Consumer, User Agency, Researcher and Commercial Experience with Talking Signs and Related Technologies, Smith-Kettlewell Eye Research Institute, USA, 1995 (28 sider)

Beata Duncan-Jones: *Understanding tactile paving. Support material for tactile paving providers*, UK, 1995 (104 sider, illustreret)

Set og saksset

Kulturnet Danmark

Kulturnet Danmark er de kulturministerielle institutioners "legeplads" på internettet. Via hjemmesiden på adressen www.kulturnet.dk er der forbindelse til mange kulturelle institutioners hjemmesider. En del af de udviklingsprojekter, som foregår under Kulturnet Danmark, har speciel interesse for blinde og svagsynede internetbrugere, fordi der i flere sammenhænge arbejdes med at integrere lyd i form af tale, reallyd, og musik. F.eks. er der et samarbejde mellem Odense Universitet og Projekt Visecenter ved samme universitet om at tilgængeliggøre samlingen af skillingsviser bl.a. i form af digitaliserede lydoptagelser. Kilde: Nyt fra Nyhavn. SBt informerer, Juni 1997

Lyt til historien

Ved Statsbiblioteket i Aarhus arbejdes med projektet *Lyt til historien* med multimediepræsentation på Internet med udgangspunkt i kulturinstitutionernes historiske lydoptagelser (musik & tale). Projektet fremhæver, at der specielt skal tages hensyn til målgruppen blinde og synshandicappede. Et spændende projekt, som vil skabe en ny dimension for historisk interesserede mennesker. Kilde: Nyt fra Nyhavn. SBt informerer, Juni 1997

Ny teknik til punktdisplay

Firmaet Texas Instruments har udviklet en ny teknik, der med tiden måske kan føre til billigere og bedre punktdisplay. Eksisterende punktdisplay består af et antal små stifter, der mekanisk hæves og sænkes, så der opstår et display, der kan vise braille-tegn og aflæses med fingrene. Displayene er dyre og er også rent teknisk svære at lave i meget store størrelser (fx til visning af grafik). Den nye patenterede teknik består af en matrix af små fordybninger, som alle har en positiv og en negativ elektrode. I hvert hul er der en lille mængde polariseret organisk gele, som er følsom over for elektriske felter. Matrixen er dækket af en film, der er spændt stramt ud. Filmen forsejler fordybningerne og holder dem flade. Når der sendes elektrisk spænding til de enkelte punkter, udvides geleen, så der dannes en punktformet forhøjning i filmen. Hvert punkt er 1,5 mm i diameter, den amerikanske standard for punkttegn, men det er også muligt at lave større punkter, fx til brugere, der har nedsat følsomhed i fingerspidserne. Produktet skal nu færdigudvikles; der er ikke sat nogen dato for, hvornår det kan forventes at komme i handelen. Kilde: New York Times, 7. april 1997.

Seksualvejledning

Nordjyllands Amt har etableret en uddannelse af seksualvejledere, som kan vejlede udviklingshæmmede eller deres pårørende. Som projektopgave i forbindelse med uddannelsen har Rudy Dahl og Anne Haven lavet en cd-rom, der i tekst og billeder giver forbrugervejledning om en række seksuelle hjælpemidler. Nogle er tilgængelige i detailhandelen, andre lægeordineres. Cd'en hedder *CD Selv! - og gør noget ved det*, den kan købes hos Hjælpemiddelcentralen, Hattemagervej 14, 9000 Aalborg, tlf. 96 30 30 30.

Pris 68 kr. + forsendelse.

Kolofon

Nyhedsbrevet "Synshandicap" udgives af Videncenter for Synshandicap. "Synshandicap" udkommer fire gange om året i sort, på lyd, punkt og diskette samt på Institutet for Blinde og Svagsynedes bulletin board IBSIS (område 10). Redaktion: Dorte Herholdt Silver; ansvarshavende redaktør: Bendt Nygaard Jensen.

Tryk: Illemann Tryk ApS

ISSN 1396-9900

Abonnement er gratis. Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Videncenter for Synshandicap, Rymarksvej 1, 2900 Hellerup; Fon: 39 40 31 00, fax 39 61 94 14. e-post: visinfo@visinfo.dk, hjemmeside: <http://www.visinfo.dk/viis>

Videncenter for Synshandicap indsamler, bearbejder og formidler viden om synshandicap. Centret finansieres af amterne.